

Sygn. akt I KK 450/22

POSTANOWIENIE

Dnia 21 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **M. D.**

w przedmiocie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 21 grudnia 2022 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z dnia 16 marca 2022 r., sygn. akt II AKa 7/22,

utrzymującego w mocy wyrok łączny Sądu Okręgowego we Wrocławiu,

z dnia 16 listopada 2021 r., sygn. akt III K 246/21,

na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. i w zw. art. 429 § 1 k.p.k.

postanowił:

- 1. pozostawić kasację bez rozpoznania;**
- 2. zwolnić skazanego od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy we Wrocławiu wyrokiem łącznym z dnia 16 listopada 2021 r., sygn. akt III K 246/21, rozstrzygnął w przedmiocie połączenia skazanemu M. D. kar orzeczonych w zapadłych wobec niego w prawomocnych wyrokach w następujący sposób:

- w pkt. I tego wyroku – na podstawie art. 569 § 1 k.p.k. w zw. z art. 85 § 1 i 2 k.k. art. 86 § 1 i 2 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 r. w zw.

z art. 4 § 1 k.k., połączył kary pozbawienia wolności i grzywny z dwunastu szczegółowo wskazanych w tej części orzeczenia wyroków wydanych, wobec tego skazanego i orzekł wobec niego karę łączną 3 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności oraz 400 stawek dziennych grzywny po 50 złotych każda,

- w pkt. II – połączył skazanemu kary pozbawienia wolności i grzywny wymierzone w dziewięciu szczegółowo wskazanych w tym punkcie wyrokach i orzekł karę łączną 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz 450 stawek dziennych grzywny po 50 złotych każda,
- w pkt. III wyroku – orzekł, że pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w orzeczeniach objętych wyrokiem łącznym pozostawia do odrębnego wykonania,
- w pkt. IV wyroku – „na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył, skazanemu okres zatrzymania w dniu 26 września 2012 r. oraz kary dotychczas odbyte na mocy połączonych wyroków od dnia 3 kwietnia 2014 r. godz. 15.45 do dnia 17 listopada 2017 r. godz. 8.35 (kara pozbawienia wolności orzeczona w sprawie III K 41/16 wykonana. Postanowieniem z dnia 17 października 2017 r., w sprawie o sygn. akt V Kow 1891/17wz, udzielono warunkowego przedterminowego zwolnienia z okresem próby do dnia 17 listopada 2019 r.) oraz na poczet kary orzeczonej w sprawie III K 80/15 zaliczył okres od dnia 10 sierpnia 2021 r. godz. 13.20 do dnia 16 września 2021 r. godz. 15.45 i kary odbywanej w ramach dozoru elektronicznego”.

Apelację na korzyść skazanego od powyższego rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego we Wrocławiu w części dotyczącej kary wywiódł obrońca skazanego, kwestionując w treści tego środka odwoławczego niezastosowanie przy wymiarze kary przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu zasady absorpcji oraz formułując zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonej kary łącznej.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z dnia 16 marca 2022 r., w sprawie o sygn. akt II AKa 7/22, nie uwzględnił powyższej apelacji i zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Od wskazanego wyroku Sądu drugiej instancji kasację na korzyść skazanego wniósł jego obrońca, zaskarżając wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu w całości i podnosząc zarzut naruszenia art. 440 k.p.k. w zw. z art. 82 k.k. i 4 § 1 k.k., polegający na przeprowadzeniu niedostatecznej kontroli instancyjnej i niedostrzeżeniu błędnego zaliczenia przez Sąd I instancji odbytej przez skazanego jedynie części kary 5 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 14 października 2016 r., w sprawie o sygn. akt III K 41/16, z uwagi na nieprawidłowe zastosowanie art. 4 § 1 k.k. w związku z art. 82 k.k. w brzmieniu po nowelizacji z dnia 16 września 2011 r., co w oczywisty sposób doprowadziło do rażącej niesprawiedliwości, podczas gdy przy właściwym zastosowaniu art. 82 k.k. w brzmieniu sprzed noweli z dnia 16 września 2011 r., który jest względniejszy dla skazanego, kara 5 lat i 4 miesięcy winna zostać uznana za wykonaną w całości, bez skrócenia o okres próby związanego z warunkowym przedterminowym zwolnieniem z jej wykonania.

Jednocześnie obrońca skazanego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej delegowany do Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej. W ocenie Prokuratora należało na poczet wymierzonej skazanemu M.D. wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 16 listopada 2021 r., w sprawie o sygn. akt III K 246/21, kary łącznej zaliczyć, stosownie do treści art. 82 k.k. karę łączną 5 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności wymierzoną wyrokiem Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 14 października 2015 r., sygn. akt III K 41/16, w pełnym wymiarze. Przy czym, jak dalej wskazał ten prokurator, zaliczenie odpowiednich okresów na poczet kary łącznej nie wymaga wdrożenia procedury kasacyjnej, a powinno nastąpić w trybie art. 577 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k. w zw. z art. 420 § 1 i 2 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasację obrońcy skazanego uznać należy za niedopuszczalną.

Rozstrzygnięcie o zaliczeniu na poczet kary łącznej okresów faktycznie odbytego pozbawienia wolności, wydane na podstawie art. 577 k.p.k., nie stanowi „prawomocnego orzeczenia sądu kończącego postępowanie” o którym stanowi art. 519 k.p.k. Nie stwarza bowiem trwałej sytuacji prawnej, ponieważ w każdym czasie może ulec modyfikacji (zob. postanowienia: Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2018 r., V KK 510/18; z dnia 13 lutego 2020 r., V KK 152/19).

W realiach analizowanej sprawy w wyroku łącznym znalazło się rozstrzygnięcie wydane na podstawie art. 577 k.p.k. w nieprawidłowej postaci. Wobec powyższego należy zastosować procedurę z art. 420 § 2 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k. i w zw. z art. 577 k.p.k., a zatem wadliwość w tym trybie powinien usunąć sąd, który procedował w przedmiocie wydania wyroku łącznego (zob. powołane wyżej postanowienia Sądu Najwyższego w sprawach: V KK 510/18 oraz V KK 152/19; a także D. Kala, M. Klubińska, *Kara łączna i wyrok łączny*, Kraków 2017, s. 138).

Mając na uwadze przedstawione względy Sąd Najwyższy, na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k., pozostawił kasację obrońcy skazanego M. D. bez rozpoznania. Analiza przedmiotowej sprawy prowadzi bowiem do oczywistego stwierdzenia, że kasacja ta została skierowana wobec rozstrzygnięcia wydanego na podstawie art. 577 k.p.k., chociaż obrońca wskazał, że zaskarża powołane orzeczenie w całości na korzyść skazanego. O zakresie zaskarżenia nie decyduje jednak deklaracja autora kasacji, lecz faktyczny zakres, który odczytywać należy przez treść zarzutów (tu: zarzutu). Tymczasem w pkt. IV wyroku Sądu pierwszej instancji, utrzymanym w mocy przez Sąd Odwoławczy, znajduje się rozstrzygnięcie o zaliczeniu okresu faktycznie wykonanej kary pozbawienia wolności w sprawie III K 41/16 na poczet kary łącznej pozbawienia wolności i tego właśnie dotyczy podniesione przez obrońcę naruszenie art. 82 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., co do którego Sąd drugiej instancji powinien – jego zdaniem – orzekać poza granicami zaskarżenia i podniesionymi zarzutami. Kasacja jest więc skierowana w rzeczywistości przeciwko temu rozstrzygnięciu, a zatem dotyczy - orzeczenia Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu wyłącznie w części utrzymującej w mocy rozstrzygnięcie wydane na podstawie art.

577 k.p.k., zawarte w punkcie IV wyroku sądu *meriti* - Sądu Okręgowego we Wrocławiu. Rozstrzygnięcie to, zawarte w pkt VI wyroku sądu *a quo* nie jest prawidłowe – zob. trafne zauważenie prokuratora w odpowiedzi na kasację. Usunięciu tej wady służyć powinno wszelako skorzystanie z możliwości jaką stwarza art. 420 § 2 k.p.k.

W tym miejscu należy wskazać obrońcy skazanego, sporządzającemu również apelację w niniejszej sprawie (na co również zwrócił uwagę Prokurator w odpowiedzi na kasację), że ujęta w treści nadzwyczajnego środka zaskarżenia wadliwość orzeczenia Sądu pierwszej instancji istniała już wcześniej i wcześniej mogła zostać zauważona oraz naprawiona po uruchomieniu stosownej, a wskazanej wyżej procedury.

Kierując się powołanymi względami postanowiono jak na wstępie, zwalniając skazanego z ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego (art. 624 § 1 k.p.k.) z przyczyn wskazanych w postanowieniu Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 23 czerwca 2022 r., sygn. akt II WKK 40/22, o zwolnieniu skazanego od opłaty od kasacji.

[as]

I.n